

[Maigaard.]

i mangel af bedres havelse, lad os kalde dem lærlingene — altså, hvad skal de uddannes til? I dag er det sådan, at der årlig tilgår automekanikerfaget 3.000 lærlinge. 50 pct. af dem kommer ikke i erhverv, og erhvervets gennemsnitalder ligger omkring 3 år. Så spørger jeg: har det noget formål at uddanne folk under de vilkår, altså uddanne dem til en uddannelse, som de ikke kommer til at bruge? Jeg synes, at det program, der lægges op her, altså en uddannelse af mere end 30.000 unge henimod planperiodens slutning, stiller spørgsmålet, om man ikke må have en langt nøjere koordinering af erhvervsudbygningen og vide, hvor erhvervsudviklingen går hen, for at kunne etablere den erhvervsvejledning, som forslaget arbejder med, og som er et meget, meget afgørende led i dette, hvis vi skal bruge vores ressourcer fornuftigt.

Dette forhold om sammenhængen mellem uddannelse og erhverv — det kommer frem andre steder — synes jeg også viser svagheder i forslaget, fordi man jo kan stille spørgsmålet: hvordan vil man sikre praktiksteder til alle de unge, som har gennemgået basisuddannelsen? Der tales i forslaget om, at der skal ske et vist samarbejde med arbejdsanvisningen, og det er sandelig meget stærkt påkrævet allerede i den nuværende situation. Men alligevel synes jeg, man må spørge sig selv: hvad sker der, hvis erhvervslivet af en række grunde ikke vil eller kan aftage de unge med basisuddannelsen, altså hvis der ikke er praktiksteder nok? Hvad gør undervisningsministeren så? Selv om han måske både er pædagog og økonom, vil han stå over for et vanskeligt problem, som under en eller anden form må finde sin løsning.

Jeg synes som sagt, at hele dette forslag peger på nogle planaspekter, som må med ind, hvis vi skal tro, at det bliver gennemført; ellers vil reformen, så vidt jeg kan bedømme det, gå i stå, når den første tids-horisont er nået i finansåret 1975-76.

Undervisningsministeren (Knud Heinesen): Hr. Bo Kristensen gjorde nogle bemærkninger om tempoet i udviklingen. Jeg skal sige, at tempoet i udviklingen af forsøgsuddannelserne og tidspunktet for den nu gældende lærlingelovs ophør jo i praksis i

vid udstrækning vil komme til at bero på tilgangen til forsøgsuddannelserne.

Jeg kan være helt enig i, at folkeskolens 10. år hænger lidt i luften, således som det har gjort det siden folketingets vedtagelse af 9 punkts programmet den 30. maj 1969, og jeg vil naturligvis være helt parat til at diskutere det 10. skoleår i denne forbindelse, men der bliver jo en anden og måske lidt bedre lejlighed til det i forbindelse med en drøftelse af folkeskolereformen.

Hr. Bo Kristensen var af den opfattelse, at der ikke skulle være nogen pædagoger i forsøgsrådet. Det er en opfattelse, forstår jeg, som også deles af Dansk Arbejdsgiverforening, mens hr. Erik Andersen (Fr.borg amt) mente, at de var for svagt repræsenteret, og det må vi jo se at finde en løsning på under udvalgsarbejdet; jeg er sikker på, at mange gode kræfter vil hjælpe os og rådgive os med hensyn til, hvordan forsøgsrådet skal sammensættes under udvalgsarbejdets forløb.

Derudover skal jeg give den faktiske oplysning, at der er et udvalg, der beskæftiger sig med koordineringen af den rådgivende virksomhed og erhvervsvejledningen imellem folkeskolen og de erhvervsfaglige uddannelser.

Hr. Bo Kristensen havde nogle kritiske bemærkninger til godtgørelsesordningen. Han nævnte bl. a., at der ikke burde være tale om løn, men at der burde være tale om stipendier. Jeg vil gerne sige, at ordet skal naturligvis ikke skille os, men det er nødvendigt med en ydelse på niveau med lærlingelønnen for at undgå en skæv social rekruttering til forsøgene.

Jeg vil gerne give hr. Bo Kristensen den indrømmelse, at der blev peget på et reelt problem i forhold til de almen-gymnasiale linjer, men vi har altså her måttet vælge, og jeg tror, det er af helt afgørende betydning for til sin tid at kunne evaluere forsøgsresultaterne, at der ikke har været tale om en skæv social rekruttering til forsøgsuddannelserne.

Også hr. Robert Christensen ønskede at drøfte godtgørelsesordningen i udvalget, og det er jeg naturligvis helt parat til. Jeg må sige som en meget stilfærdig bemærkning, at det forekom mig, som om hr. Robert Christensens kærlighed til lærlingeløn ligesom var svundet en lille smule ind fra hr. Robert